

چینی پښتو قاموس

汉语普什图语 翻译词典

中国国际广播电台普什图语部编

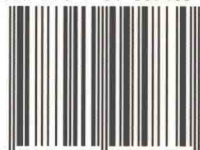

人民教育出版社

汉语普什图语翻译词典

چینی پښتو قاموس

ISBN 978-7-01-009483-0

9 787010 094830 >

定价：128.00元

چینی پښتو قاموس

汉语普什图语 翻译词典

中国国际广播电台普什图语部编

 人民出版社

责任编辑:蒋建平

封面设计:肖 辉

图书在版编目(CIP)数据

汉语普什图语翻译词典/中国国际广播电台普什图语部编.

—北京:人民出版社,2010.12

ISBN 978-7-01-009483-0

I. ①汉… II. ①中… III. ①普什图语—翻译—词典 IV. ①H735-61

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2010)第 237965 号

汉语普什图语翻译词典

HANYU PUSHEN TUYU FANYI CIDIAN

中国国际广播电台普什图语部编

人民出版社 出版发行

(100706 北京朝阳门内大街 166 号)

北京中科印刷有限公司印刷 新华书店经销

2010 年 12 月第 1 版 2010 年 12 月北京第 1 次印刷

开本:787 毫米×1092 毫米 1/16 印张:37.25

字数:480 千字

ISBN 978-7-01-009483-0 定价:128.00 元

邮购地址 100706 北京朝阳门内大街 166 号

人民东方图书销售中心 电话 (010)65250042 65289539

中国国际广播电台人才工程资助项目

策划：关 锐

译审：蒋志强

主编：席 猛

编委：陈 重 王 亨 余海芳 骆先超

张 立 唐诗玉 徐晓勤 苏 杭

赖冬颖 赵闻清

校对：王 亨

前 言

《汉语普什图语翻译词典》终于付梓出版了。它是中国国际广播电台几代普什图语广播人心血的结晶，是几代人不懈努力的成果。它填补了国内没有汉语普什图语翻译工具书的空白。

对于中国人来说，“普什图语”是种陌生的语言，而了解它、使用它的人更是少之又少。

普什图语是阿富汗的官方语言之一，是普什图族的民族语言。按照现代语言学的划分，这门语言属于印欧语系伊朗语族伊朗语支，和波斯语是姊妹语言。据有关专家考证，普什图语有约 3000 年的历史，是一门极其古老的语言。以该语言为母语的普什图族是阿富汗的主体民族，人口约 1200 万，占阿富汗总人口的 50%左右。另外邻国巴基斯坦的西北边境省和俾路支省也生活着约 1800 万普什图人。

阿富汗战略位置十分重要，她地处中亚，被称为是亚洲的心脏。其领土面积约 65 万平方公里，是个内陆国家，整个国土面积的四分之三都是山地。但阿富汗扼守东西南北交通要冲，历来都是征服者的必经之地，同时欧亚大陆不同文明也在此地交融贯通。

阿富汗于 1747 年成为统一独立的国家。阿哈马德·沙赫是阿富汗封建国家的创始人。阿富汗经历了漫长的封建社会，直到 1973 年时任首相达乌德发动政变，阿富汗才进入共和国时期。随后，阿富汗这个享有“东方瑞士”美誉的国家就很少见到宁静和平的景象。

1979 年苏军入侵阿富汗直到 1988 年撤军，阿富汗人民进行了长期而顽强的抵抗，而苏联也经历了梦魇般的痛苦历程。

令人遗憾的是，在后来的日子里，阿富汗陷入了内战的深渊，直到塔利班政权迅速崛起，才又重归短暂的平静。然而，“9·11”事件使阿富汗这块淡出视线的土地再次成为世人关注的焦点。随着美国出兵阿富汗，塔利班政权迅速倒台。美国继而竭力想把阿富汗打造成为中亚国家中“美国式民主”的样板国家，给予阿富汗极大的关注，把触角伸向这片土地的每个领域。

2001年12月22日，根据《波恩协议》，以卡尔扎伊为主席的临时政府在首都喀布尔举行了宣誓就职仪式。2004年10月随着阿富汗历史上第一次全国大选的顺利进行，这个饱受战争创伤的国度迈出了重建道路上的第一步。和平的曙光已经显露，但战争、爆炸、冲突等字眼一直是阿富汗人民心中挥之不去的阴影。种族矛盾、部落纠纷、宗教差异、地缘政治仍然是阿富汗人民不得不面对的现实问题。目前，阿富汗局势仍不平静，各地武装袭击纷扰不断，阿富汗政府和国际维和部队也不能完全控制局势，其现政府内部各种矛盾斗争也十分激烈同时也面临着西方援助国的腐败指责。

中国国际广播电台的普什图语广播开播于1973年，是为了满足阿富汗和巴基斯坦地区广大人民对中国的了解以及加强双方交往和友谊的需要而开办的。30多年来，经过几代人的艰苦努力，中国国际广播电台普什图语广播这道空中电波，在中国与阿富汗、巴基斯坦等国人民之间架起了友谊的桥梁，建起了沟通的纽带，成为了传递情谊的使者。通过我们的广播，听众了解了中国，了解了世界，也了解了中国人民的真挚友谊。我们的听众为中国的发展感到高兴，对中国在国际问题中的立场表示理解和支持，对中国为世界进步所做出的贡献表示赞许，更对中国为阿富汗等国家建设提供的帮助表示感谢。目前国际台普什图语广播部已涉足短波、网站及杂志等多个领域，成为阿富汗、巴基斯坦以及旅居世界各地普什图人了解中国认识世

界的一个重要窗口。

然而，飞速发展的时代，对今天的普什图语广播提出了新的挑战。世界多元化，经济一体化，科技发展，社会进步，信息爆炸，网络通达……所有这一切，都对传播的语言提出了新的要求，与时俱进，才能与世界沟通，才能向世界表达……这时，作为年轻一代的普什图语广播人，我们迫切需要一本能够完成这些表达的辞典，来帮助我们更好地完成国际传播任务！

机遇与挑战并存。国际台为实现我们的词典梦提供了机遇。随着中国国际广播电台构建现代国际广播体系步伐的加快，国际台加大了人才培养的力度，实施了“四个一批”人才培养工程，我有幸成为了这个队伍中的一员，并开始具体实施辞典的编撰工作。

这本词典的内容主要来源于国际台普什图语部多位老前辈过去几十年翻译经验的积累，虽然它还不够完善，仍有许多需要改进的地方，但其中的每一个词条都是经过长期的新闻翻译实践，精选而成的。它是对 30 多年来几代普什图语广播工作者付出心血的一个总结，是国内普什图语学界的第一次有效的积极尝试，是我们普什图语广播部为构建现代国际广播体系所尽的微薄之力。毫无疑问，随着将来国内普什图语学界人才队伍的壮大和研究水平的加强，更多更好的汉语普什图语著作将不断问世。那么希望这本简陋的工具书能够成为那些有志之士的敲门砖和问路石，同时也盼望大家对字典中的疏漏、不妥甚至错误不吝提出自己的宝贵意见。

最后，我要表达的是我的感激之情。首先感谢国际台领导为年轻人的成长提供了一个良好的环境；感谢国际台实施了“四个一批”人才培养工程，为我们提供了施展才华的平台；感谢普什图语部董振邦、冯国泰、肖兵、张钊、朱传佳、隗威、王银河、刘白影和孙美菊等多位前辈的无私奉献，为这本辞典的

出版打下了良好的基础；感谢张敏、车洪才二位老前辈把他们一生积攒的宝贵财富提供给我们，使这本辞典的内容更加丰富；感谢蒋志强老师为这本辞典辛苦定稿；感谢时任普什图语广播部主任关锐为这本辞典的出版所做的组织协调工作；还要感谢普什图语部的全体同仁，是在大家的努力下，共同完成了这本辞典的编撰工作。

席 猛
2010年6月

目录

A	1—— 8
B	9—— 55
C	56—— 98
D	99——135
E	136——139
F	140——160
G	161——187
H	188——202
J	203——240
K	241——249
L	250——267
M	268——284
N	285——293
O	294——294
P	295——306
Q	307——324
R	325——332
S	333——371
T	372——392

W	393——410
X	411——438
Y	439——468
Z	469——497
分类词汇	498——571
附录表	572——585

a	
阿爸	بابا/
阿斗	ناتوان کس/ احمق/ چاهل/
阿尔巴尼亚	البانیا/
阿尔卑斯山	آلپ غرونه/
阿尔法	دآلفا ذره/
阿尔及利亚	الجزایر/
阿富汗	افغانستان له مختلفو قومونو څخه جوړ دی/
阿富汗饭菜	افغانی خواړه/
阿富汗尼	افغانی/
阿富汗情报人员	خادست(ان)/
阿富汗人 (的)	افغانی/ افغان/
阿富汗伊斯兰过渡政府	د افغانستان اسلامي انتقالی حکومت/
阿訇	آخوند/ شیخ/
阿克萨烈士旅	د الاقصی لږو/
阿克萨清真寺	د الاقصی مقدس جومات/ مسجد الاقصی/
阿拉	الله تعالی دې دي وبخښی او کورنۍ ته دې یې جمیل/
阿拉伯	عرب/ عربی/
阿拉伯国家联盟	د عربی هېوادونو ټولنه/
阿拉法特	یاسیر عرفات/
阿里西斯塔尼	علی السیستانی/
阿曼	عمان/
阿门	آمین/
阿米巴	آمیب/
阿米巴痢疾	امیب پیچ/
阿摩尼亚	امونیاک/
阿魏 (入中药)	هنجه/
阿谀奉承	چاپلوسی کول/ غوره مالیتملق/ چاته غوره مالی کول/
阿谀奉承者	چاپلوس/
阿月浑子，开心果	پسته/
啊	آه/ یوازی مې د چاغې واورید چې اخی وویل او په ځمکه ولوید/
ai	
哀悼	د چا د مړینې په مناسبت یی خپل ژور تعزیت څرگند کړ/ د مړینې د ماتم په مراسمو کېښی گډون کول/ د مرگ او ژوبلې په اړه خواشیني څرگندول/ د مړینې د ماتم مراسم/ ویر/
哀悼日	ولسمشر له قربانیانو سره د غمرازي په موخه یوه ورځ ویر اعلان کړی دی/

哀乐	د مسکو راډیو خپل عادی پروگرام پریکړ او ورپسې یی د غم موزیک وغږاوه/ د غم سرود/ د ویر موزیک/
哀怜	ترحم ، د ترجم احساسات/
哀鸣	د غم فریادونه د ناامیدی فریادونه/
哀求	په ډیر عجز وویل/ چا ته زاری کول/ په غجز او زاریو سره زما کور ته راغی/ احمد چا ته زاری کولې چې محمد خوشی کړي/
哀伤的	غمجن/ غمگین/ غمناک/
哀叹	مقابله په اسویلي ویلي و چې .../
哀怨的	درد لرونکی/ دردناک دردمن/
唉声叹气	په اسویلي ویلي و چې/
埃及	مصر/
埃及的，埃及人	مصری/
埃米尔，酋长	امیر: احمد د کویت له امیر و الاحضرت صباح سره وکتل/
埃塞俄比亚	حبشه ، اتیوپی/
挨打	د چا لخوا ووهل شو/ هغوي د سرتیرو لخوا وهل تګول هم وخوړل/
挨饿	خو تنه خلک لوړې گالی، له لوړې څخه خوریبای، شپه ورځې په نهاره تیروي/
挨个	په نوبت ډول/
挨近	نژدې کیدل/
挨门逐户	در په در/ کور په کور/
挨整	نیوکه کول/ انتقاد/ غندنه/
癌细胞	د سرطان سلول/
癌症	سرطان/ د کلمو سرطان/ د څگر سرطان/ د سږي سرطان/ د رحم سرطان/ د تی سرطان/ د پوستکي سرطان/
癌肿	سرطانی تومور/ د سرطان ورم/
癌肿脂肪瘤	سرطانی مرغری/
矮	احمد له ونې نه ټیټ سړی دی/
蔼然可亲	مهربان/ مینه کوونکی/
艾滋病	ایدز/ د ایدز ناروغی: نن د ایدز ناروغی سره د مبارزې لسمه نړیواله ورځ ده/
艾滋病毒感染	د ایدز ناروغی- سرایت/
爱	زه پر خپلو همزولو او ښوونکو باندې ډیره گرانم/ منصبداران را ته گران دي او پر هغوي باندې زه هم گران یم/ په اصل کې ما د مور سره ډېره محبته لار (درلود) او زه هم په هغې گرانم/ ما ته د برګی غوا له ټولو نه گران وه/ له چا سره مینه لرل/ ما ته د هغې پر سپین پوټکي تور تور خالونه ډیر گران وو/ زه په دواړو ښځو زیات گران یم/ موږ ته تر هر څه خپل وطن گران دی/ پښتانه په ازادی مین ولس دي/ کله چې احمد دا پیغله ولیده، نو پخپله زړه یې پرې پایلوه/ احمد په یوې نجلی عاشقینې/ شاگردانو ورسره ډېره مینه او ډېر اخلاص درلود/ څرنګه چې موږ په ښوونځي کې علم زده کوو، نو له دې امله باید ښوونځی راباندې گران وي/ افغانستان خو مې د پلار او نیکه وطن دی/ ما ته ډیر گران دی/
爱戴	احمد په خلکو کې ډېر گران دی/ محبوب او احترام: د خلکو په زړونو کې یې محبوبیت درلود/

爱抚	پلار يې په دلاساينه په سرلاس راتير کړ او بيا يې ورته وويل/
爱国的	هېواد پال/ وطن پرست/ وطن دوست/ هېواد پالونکى/ وطن دوست/
爱国主义	وطن پرستى/ وطن دوستى/
爱国主义热情	د چين په بېلو بېلو ځايونو کې له ډول ډول خوښو څخه ډکه منظره ليدل کېږي چې د چينيانو د وطن پرستانه احساساتو ترجمانى کوي/ هر هېواد پال افغان د... په مناسبت د وطن پرستۍ نه ډک تبليغاتى فعاليتونه پيل شوي دي/
爱好	ستاسې د خوښۍ ورځپاڼه/ ستاسې د ذوق او خوښۍ مطابق د شعر، ادب او فرهنگ او د ځوانانو لپاره په زړه پورې پاڼه لري/ علاقه لرونکى، علاقه مند/ دوى د لباس په باره کې ډېر يادوځه دي/ کومه سپورتې بوختيا دي درلوده/ خلکو په ځانگړي مينې سره زموږ په پروگرامونو کې برخه اخلي/ خپل هېواد ته مې د فوټبال د نړيوال وياړ تاج ورپر سر کړ، ددې نه نوره کومه خوښي غوښتلای شى/
爱好者	د ذهنى مسابقې د پروگرام مينه وال/ سرکس يو وړاندې تللى هنر دى چې نن په ټوله نړۍ کې زيات خوښوونکي لري/ دغې هنري ډلې وکړاى شول چې د هنر او موسيقۍ دوستان او علاقمندان ځانته جلب کړي/ دغه کتاب د ذوقمندانو دروند نظر ځان ته جلبوي/ مشوقيان د لوبو زيات شمېرمينان/
爱护，保护，培养	پالل/
爱克斯光	انکس وړانگه/ په بریتانیا کې پناغوبښتونکي ژني (ځوان) د غاښو او هډوکو ایکسري ورکوى/
爱丽舍宫	د الیزه ماڼۍ/
爱慕	پر دغې نجلۍ د يو ځوان د عشق او مينې نظر پريوت/
爱情	عشق/ مينه/ محبت/
爱情的	عشقي کيسې لوستل/
爱人	معشوقه/ محبوبه/
爱上...	په يو ځل ليدو يې زړه بایلود/ زړه پر چا بایلل (بايلودل)/
爱神	د مينې الهه/
爱斯基摩人	اسکيمو/
爱我	زه تر ټولو کشر يم، پر مور او پلار باندې زه ډير گران وم/
爱憎	مينه او کرکه/
爱祖国	وطن تر هر څه را ته گران دى/
隘路	تنگه/
碍	مانع/
暧昧的	الاهرام د منځني ختيځ په باب د امريکا سياست مبهم بللى دى/ د هغوى دريز مبهم دى/ مبهم حالات/ نامعلوم حالات/
an	
安安稳稳	د راحت خيال/
安插	په سياسي او نظامي کړيو کې يې کمونيستان ځاى پر ځاى شوي وو/
安定	آرامۍ/ آرامتيا/ ثابت/ بى حرکت/ آرام/ برقرار/ آرامي او سوکالۍ/ د آرام او هوسا ژوند/ ما آرام او سوکا ژوند درلود/ آرام/ هوسا او خوشحال دي وي افغان ملت/

安顿	ځای موندل / ترتیبول
安放	کینودل / د گلانو گیدی کینودلې
安分守己	د قانون پلوی / پیروی کول
安抚	دردونو یې تسکین موندلی دی / د دغه اعلان له مخې په تېرو زیاتو کلونو کې چې چا څه کړي، د مور شیدې یې شه /
安哥拉	انگولا /
安家落户	په کلیوالو او سرحدی سیمو کې دایمي استوگنه غوره کول / په کلیو او غرنیو سیمو کې میشته کیدل /
安宁的	قرار / قرار آرام / بهیم /
安静，安宁，宁静	کړاری / آرامي / راحت / سوکه /
安居乐业	هوسا ژوند /
安卡拉（地名）	آنقره /
安康	سلامتی /
安拉	الله /
安乐椅，摇椅	بازولرونکي څوکی / آرام څوکی /
安理会	د امنیت شورا / د امنیت شوری /
安眠药	خوب راوړونکی تابلیتونه / خوب راوړونکې گولی / خوب راوړونکي دواگانې (درمل) /
安民告示	د خلکو د ډاډ کیدو په غرض اعلان /
安南	کوفی انان /
安宁（心情）	سو کاله /
安宁的，安静的，舒服的	هوسا /
安排，组织	د فلسطینیانو د پاره یې د روغتونو او ښوونځیو او د ژوندانه د نورو وسایلو سرشته وکړه / زه به اوريدن تر یوې ټاکلې مودې پورې اوږد کړم څو یارینګ د دې فرصت بیا مومي چې د خپل کار جز تیا ته تنظیم کاندې / خپل ژوند ته سمون او درست انتظام ورکول / د هنري او ادبي پروگرامونو د تنظیمولو او خپرولو د پاره د هنر او ادبیا تر څانګه تشکیل شوه / د... د چارو د تنظیم دنده یې په غاړه درلوده / د پروگرامونو انسجام / ترتیب نیول / سرشته نیول / ترتیبول / د... بند و بست کول / د چا لپاره به د خوراک و پوښاک ښه بند و بست وکړي / په باندې ښکلي څراغونه لګیدلي دي / د سفر لپاره ترتیبات نیول شوي دي /
安排就绪	انسجام / په ښه نظم او ترتیب / د کارونو انسجام موجود دی /
安培	آمپر ، د بریښنايي جریان د شدت واحد /
安全	امنیت / امن / ډاډمنتیا / تېستول شوي یرغلان په امنیت کې دي / احمد همیشه امن او امنیت لری /
安全措施	په یو نوی څا کې تر هغو چې د هغې محافظوی چارې او لازم احتیاطی تدبیرونه د هغې سوبې نه چې د دولت له خوا ټاکل شوي ده ټیټ وی، هېڅکله د عملیاتو د شروع کیدو اجازه نه ورکول کېږي /
安全当局	امنیتی چارواکی /
安全得到切实保障	د امنیت واقعی ضمانت تامینیدل /
安全的	د نړۍ د بوکس د درنده قهرمان جو فرایزر د هغه تهدید څخه وروسته چې د ده په ضد وشو،

	پرون یو خوندي او پټ ځای ته یو ورل شو/ په ډاډمنه توگه/ امنی/ خلایي بیړی په سلامتی سره ځمکې ته راښکته شوه/ الوتکه روغ رمټ خپل ځای ته ستنه شوې ده/ اورسیدونکي په پوره امن کې دي/ په امن و امان سره/ په خیر سره کابل ته ورسید/ کازمیکي بیړی روغه رمټه ځمکې ته راښکته شوه/
安全灯	بی خطر څراغ/
安全返航	نطاق وویل اسرائیل الوتکې روغې رمټې خپلو ځایونو ته ستنې شوی دي/ الوتکه روغ رمټ بېرته اډې ته راتلل/
安全环境	امنیتي محیط/
安全降落	الوتکه روغ رمټ ښکته کېدل/
安全生产	د تولیدي چارو امنیت او ډاډمنتیا/
安全与政治事务委员会	د امنیت او سیاسي چارو کمیټه/
安全着陆	هوايي بیړی زمکې ته په سلامتی سره راکوزه شوه/
安然	سالم/ باسلامت/ مگر هیڅ صدمه ورته و نه رسیده/
安如磐石	د سختې او محکمې ډبرې په شان/
安上假腿	مصنوعي پړکی کینودل/
安生	او په دې توگه به د هیچا خبر نه وي/
安慰	تسکین/ خو د دوی له دغه کار څخه د موقتي تسکین څخه پرته بله نتیجه لاس ته نه راځي/ خلکو احمد ته ډاډ ورکاوه/ تسکین کول/ زه د دې له پاره راغلی يم چې تاسو ته تسلي درکړم چې مونږ خوشحاله یو/ د زړه ډاډ (ډاډگیرنه) مې ورکړ/ ډاډگیرنه/ تسلي/ د حال احوال پوښتنه/ د چا د زړه تسلي کول/ چا ته ډاډگیرنه ورکول/ د چا تسلي کول/ خواخوږي/ خواشیني/ تسکین/ دلاساينه = دلاسا/ دلاسه کول/ ورکول/ په دلاسا دلاسا ويل/ د دلاساينې لپاره ويل/ بیا به یې زړه ته تسلي ورکوله چې ښايي ..چا ته د زړه ډاډ ورکول/
安息	روح دې ښاد وي!/ اروايي ښاده او یاد یې تل!/
安息日	د شنبې ورځ/
安心	زړه یې پوره شو/ په ډاډمن زړه سره، په پوره زړه/ په آرام زړه/
安逸，幸福	تعمت/
安于	قانع/ راضی/ رضایت/ له څخه راضی دی/
安葬	د هغه مرحوم جنازه د دوی په پلرنی هدیره کې په محترمانه ډول خاورو ته وسپارله شوه/
安置	د مهاجرینو د بېرته ځای پر ځای کولو لپاره/
安装	د ماشین آلاتو مونتاژ پای ته ورسید/ راکټونه نصبول/ د فابریکي د جوړولو او تړلو چاری/ په بهرې کې ډېرې دقیقې آلې ځای شوی وی/ د بستکاری د چارو جریان یې وکوت/ د یوې کمپنۍ په واسطه ماشینونه ودرول شول/ د کند د سیلو د ودانۍ کار بشپړ شوی او د متخصصانو لخوا د هغې د ماشینونو د تړلو کار دوام لري/ د ترانسسمیټر درول/ مونتاژول/ نصبول/ درول/ دستگا کینول شوې ده/ د بریښنا لین غزول/ یوه اله لگول شوې ده/
安装工	مونتاژکار/ بسته کار/
桉树	اوکالیپتوس/
谙熟	آشنا/ بلد/

鞍子	ده خپل بنی لاس د آس د زین په مرکندۍ باندې کښیناوه / دده آس زین کړی ولاړ دی /
铵	آمونیم /
岸	ساحل / غاړه /
按	فشار اچول / د زنگ تنی ته یې فشار ورکړ /
按倒	سمد لاسه یې هغه څو کسان چه د وړیو په نه ور کولو کې یې اصرار کاوه راخملول /
按惯例	له دود سره سم / له عادت سره سم /
按计划	پلان د پروگرام سره سم سرته رسول /
按劳分配	هر چا ته د هغه د کار په اندازه ، هر چا نه د هغه د استعداد په اندازه /
按例	د عادت سره سم /
按铃，打钟，拨电话	زنگ وهل / د دروازې زنگ ته یې فشار ورکړ /
按门铃	کوم وخت چې زه ورغلم او د چا د دروازې زنگ مې وروشرنگاوه ، نو... /
按摩	چاپی کول / ماساژ کول / اوږې کښیکول = د فشار ورکول / تخته کول / د چا اوږو ته مساژ ورکول /
按钮	یوه دقیقه وروسته یې که تګمې ته فشار ورته کړی / د اطفائیس د موثر په شان آواز ورته پورته کیږي / هغه د تنی په فشار سره د شبرغان د گاز لمړنی څا پرانیزي / د دریمې تګمې په وهلو سره الوتکه ځمکې ته رانښته کیږي غوټې یې ورکښې کاري (کنېکټل) / د تېلفون تنی مې ووهله / د فشار غوټی /
按期轮换	د ټاکلې مودې سره سم بدلون /
按人头	د انگلستان د سړی په سر عایدات او شتمنی نظر / د پومبی کروندګرو ته د یو جریب په سر د پنځو منو غنمو د ورکولو په باب د حکومت تصمیم وروسته اعلام شی / د سړي په سر پنځه هګۍ رسېږي / د هر نفر کلنی عایدات دي /
按时	د وخته سره برابر / په خپل وخت / پرون وخت /
按图索驷	د تصویر سره سم اس موندل /
按姓名笔划为序	د سیاسي ادارې غړی چه نومونه یې د هغوی د تخلصونو د مربوطو (تورود شمېر) له مخې لوستل کیږي / د اشخاصو نومونه د الفبا په ترتیب ذکر کوو / لنډ سوانح یې رااخلو او د آثارو نومونه یې راوړو / د کتاب د مضامینو ترتیب د الفبا د ردیف په اساس دی چه لومړی د لیکوالو تخلصونه د الفبا له مخې مردف شوی دی / هغه ښاغلی لیکوال چې تخلص نه لری د هغوی نومونه د لومړۍ توری په اعتبار د الفبا په ردیف کې نیول شوی دی / د دغو کسانو د نومونو ترتیب د لومړۍ توری د ردیف په اساس دی / دغه کتاب د انگلسی ژبې د الفبا په اساس تدوین او تالیف شوی دی / کوم لیکوال چې باید دلته یاد شی ، د هغوی نومونه د الفبا په ترتیب د ادی / غړی چې نومونه یې د هغوی د تخلصونو د مربوطو تورود شمېر له مخې لوستل کیږي / غړی د الفبا په ترتیب په دې ډول دي / ترتیب د الفبا د ردیف په اساس دی /
按需分配	هر چا ته د احتیاج په اندازه /
按照	د ... په موخه / له ... سره سم / د ... له مخې / دڅه شي په رڼا کې / د زړو طریقو تعقیبول / د زړو قاعدو پیروی کول /
按指印	که مهر یا امضا ونه لري ، گوته لګول کیږي / که مهر یا امضا نه لری ، گوته لګول کیږي موږ ومنله چې د گوټې ښانه بس ده /
案犯	نیول شوی مجرم / توقیف شوی مجرم /